

Spirit of Bosnia / Duh Bosne

An International, Interdisciplinary, Bilingual, Online Journal
Međunarodni, interdisciplinarni, dvojezični, online časopis

OBRAZOVANJE I KULTURA KAO ZADAĆA UNESCO-A: IZAZOVI I PERSPEKTIVE

Christoph Wulf

Prema UNESCO-u obrazovanje je dio kulture; gdje se, u isto vrijeme izražavaju i dolaze do izražaja obrazovni i socijalizacijski efekti kulture. Za razliku od drugih međunarodnih organizacija, UNESCO prioritizira fundamentalne efekte kulture i kulturni karakter obrazovanja. Kroz ovaj angažman, UNESCO-va koncepcija ekonomije i kulture ovu organizaciju razlikuje od drugih organizacija. Prisutne su tri su osnovne publikacije koje to ilustriraju: Faurev izvještaj "Učiti biti" (1972), Delorsov izvještaj "Učenje: blago iznutra" (1996) i "Promišljanje obrazovanja, prema globalno općem dobru?" (2015). Ono što je zajedničko za ove studije jeste pokušaj da se razvije okvir, koji će biti orijentiran ljudskim pravima.

Faurev izvještaj je posvećen razvoju koncepta "socijalnog učenja" i "zarade za život". Pojašnjeno je da se u sve komplikovanijem svijetu učenje ne može ograničiti samo na škole. Ljudi uče i u društvenom životu, u socijalnim ustanovama, na radnom mjestu, u medijima, pa čak i u slobodno vrijeme. Za to je potreban cijeli život. Naglasak je stavljen na pravo svakog pojedinca da uči za lični, socijalni, ekonomski, politički i kulturni razvoj.

Deloresov izvještaj ističe ovu ideju kroz četiri učenja: učiti znati, učiti učiniti, učiti živjeti zajedno, učiti biti. U centru pažnje su načini učenja i priroda društva. Izvještaj ističe potrebu organskog razvoja cjelokupnog čovjeka. UNESCO vrijednosti se ovdje samo potvrđuju, dok se nastoje izbjeći ideje i ideali tržišta na osnovama obrazovanja. Posljednjih nekoliko dekada donose se značajne promjene (UNESCO, 2015). Pojavili su se novi oblici kompanija i socijalnih veb-stranica, koji su donijeli nove i teške izazove (GIL / WULF 2015). Globalizacijom se smanjenje naglo siromašenje, ali istovremeno su stvoreni i uslovi za raširenje nezaposlenosti, naročito mladih, kao i naglo bogaćenje i jaz između državama. Često, dominantni edukacijski sistemi doprinose nastanku ovih diskrepancija, umjesto da ih reduciraju. Televizija, Internet, mobilne tehnologije i drugi digitalni mediji doprinose novim načinima kulturne produkcije, ali blizu 60 % svjetske populacije je izolirano od ovih tehnologija. Obrazovanje se danas u potpunosti treba posmatrati sa globalne perspektive. Ekonomski i ekološki razvoj, kao i podsticanje mladih ljudi u urbanim i ruralnim područjima je od vitalnog značaja. Moraju se njegovati nove vještine i sposobnosti. Uz održivost i socijalnu pravdu, nastaju različiti pogledi na svijet i rastu sistemi znanja. (WULF 2013b; WULF 2013A WULF 2014.).

1. Obrazovanje i kultura

UN i UNESCO su u proteklih desetak godina imali za cilj poboljšati stanje mladih i osoba s invaliditetom, kako bi se stvorio održiv napredak u obrazovanju. Reforme obrazovanja su sada u toku. Konvencija o invaliditetu UN-a (UN CRPD) nije kreirala neka posebna prava, ali je dala pregled univerzalnih ljudskih prava osoba s invaliditetom. Učešće osoba s invaliditetom u javnoj sferi je ljudsko pravo. Osobe s invaliditetom dolaze iz svih sfera života. Konvencija ima za cilj poboljšati životne uslove osoba s invaliditetom kroz poboljšanje dostupnosti, pokretljivosti, zdravstvenu zaštitu, obrazovanje, mogućnosti za zapošljavanje i učešće u političkom životu. U posljednjih nekoliko godina, napori su intenzivirani. "Ovaj pristup podrazumijeva uključenost, ali ne primarno kao neki poseban obrazovni zadatak, koji je povezan s pitanjem "pravog "mjesta podrške učenika s posebnim obrazovnim potrebama, već kao temeljna analiza razlika u rukovođenju heterogenim školskim kontekstom. (Wiersing 1994, 602). Uključivanje nije ograničeno samo na školu, već na cjelokupan život i proces socijalizacije.

U cilju promocije razvoja u umjetnosti, UNESCO-a organizira međunarodne konferencije o umjetnosti obrazovanja, zajedno s portugalskom vladom 2006. godine u Lisabonu i sa korejskom vladom 2010. godine u Seulu. Također, i "Kulturno obrazovanje u medijima," u Berlinu, koje je praćeno navedenim konferencijama (UNESCO ART Education Portal). Održivo obrazovanje u kontekstu UNESCO-a je "svijet u kojem svako ima mogućnost da se koristi kvalitetom obrazovanja i nauči vrijednosti, ponašanje i način života potrebnih za održivu budućnost i za pozitivne društvene promjene" (UN DECADE za održivi razvoj 2005-2014).

2. "Promišljanje obrazovanja"

Konceptualno, ta područja nalaze svoje utemeljenje u UNESCO-knjigama "Promišljanje obrazovanja", koji, determinira kako bi obrazovanje u globaliziranom svijetu trebalo sagledati. To se elaborira na prethodno razvijene UNESCO-ve vrijednosti, koncepte i prakse. Drugo, ima za cilj okupiti nove ideje i strategije za razvoj, koji su primarni uvjeti za efektivnije mijenjanja svijeta. Ova mjesta održivosti su u središtu obrazovanja. U isto vrijeme, također, važno je da cijenimo načela humanističkog obrazovanja, naše društvene tradicije oblikovanja znanja, te da smo svjesni važnosti razmišljanja o obrazovanju u kontekstu općeg dobra.

Obrazovanje u kontekstu održivosti odnosi se na: "Održivost je akcija u kojoj se pojedinci i društva kreću prema boljoj budućnosti za sve, i lokalno i globalno; budućnosti u kojoj je socijalna pravda i odgovornost prema okolini vodič socioekonomskog razvoja. Promjene u današnjem povezanom i međusobno zavisnom svijetu donose složenosti, napetosti i proturječja, kao i nove i nepredviđene horizonte znanja (UNESCO 2015 20). U posljednjih nekoliko godina, potrošnja resursa bilježi snažan rast. S obzirom na princip oskudice, ekonomski rast ne smije biti jedini cilj razvoja, i kao takav, razvoj mora biti redefiniran. To uključuje fokus na urbana područjima, jer do 2050. godine dvije trećine ljudi živjet će u gradovima. Obrazovanje mora omogućiti ljudima da se nose s tim promijenjenim i okolnostima u životu i da se bave robusno s izazovima, uključujući: "cyber-svijet", klimatske promjene, i oskudice resursa. Također, potrebni su novi oblici kreativnosti.

Obrazovanje za održivost temelji se na humanističkom pristupu obrazovanja i gradi se na temeljima prošlosti za izgradnju prosperitetne budućnosti. U normativnim uslovima, održivo obrazovanje usklađuje se s ljudskim dostojanstvom, jednakim pravim za sve, socijalnom pravdom, kulturnom raznolikošću, međunarodnom solidarnošću i zajedničkom odgovornošću za održivu budućnost. Nasilje, netolerancija, diskriminacija i isključenost se eliminiraju, ako je to ikako moguće. Postoje različita tumačenja pojma "humanista". Ove interpretacije temelje se na ateističkim, racionalističkim, antropocentričnim i teocentričnim ljudskim slikama, koje mnogo toga imaju zajedničkog, ali se mogu razlikovati na mnogim mjestima ili su čak u suprotnosti jedne drugima.

Raznolik niz humanističkih ideja uključuje: razvoj kritičkog mišljenja i nezavisnog prosuđivanja, rješavanja problema, razvijanje sposobnosti za dijalog i održivost, uključujući i društvene, etičke, ekonomske, kulturne i duhovne dimenzije. "Humanistički pristup vodi raspravama o obrazovanju izvan utilitarne ulogu u ekonomskom razvoju ... Obrazovanje nije sticanje vještina, već se tu uči i o vrijednostima poštovanja i ljudskom dostojanstvu, koje su potrebne za socijalnu harmoniju u raznolikom svijetu" (UNESCO 2015, 37). "Holistički pristup" obrazovanju, obuci i učenju je zahtjev, koji "nadilazi tradicionalne dihotomije između kognitivnih, emocionalnih i etički aspekta" (UNESCO 2015 39). Izvještaj zatim potvrđuje četiri stuba učenja. Metode reforme, kreiranje sadržaja, i izgradnja prostora učenja za podsticanje raznovrsnih mreža su kreirani da bi se multimedijalni oblici učenja učinili pristupačnijim. Nastavnici i edukatori moraju biti humaniji i dostupniji.

Ograničavanje nacionalnih država uzrokovano globalizacijom je znatno povećano kompleksnošću politika i strateškim planiranjem. U mnogim regijama, tenzije između obrazovanja i tržišta rada su slabije nego ikada, pa čak i dobre ocjene više ne garantiraju posao, što je rezultiralo sve većim brojem generacija obespravljenih mladih. Trebao bi se podsticati bolji način prelaska iz škole na posao. Obuke i zahtjevi posla bi se morali prilagoditi promijenjenim okolnostima. Treba biti fleksibilniji, ali i podsticati organsku simbiozu između obrazovanja i rada. Povećanje mobilnosti na tržištu rada dovodi do problema odljeva mozgova, te oni zahtijevaju nove oblike koordinacije između državama. Cjeloživotno učenje je od izuzetne važnosti za građane svijeta. Javlja se potreba za globalnim obrazovanjem (Global Citizenship Education, GCE) i sve su veći izazovi u vezi nacionalnih obrazovanja.

Razvoj svjetskog obrazovanja, zahtijeva interakciju javnog i privatnog sektora, jer "zajedničko dobro" i obrazovanje omogućuje i javnoj i privatnoj sferi da potiče ispunjavanje zadataka, čije ispunjenje je instrumentalno i opće dobro svih društava. Da bi se osigurala demokratska priroda obrazovanja potrebno je da se podstiče izvršavanje razvojnih zadataka kao što su inkluzija, transparentnost i odgovornost. To se odnosi na formalno obrazovanje, ali i na neformalne procese učenja, koji postaju sve važniji. U mnogim državama, privatizacija obrazovanja dovodi do nevidljivih granica između "javnog" i "privatnog". Obrazovanje kao "opće dobro" se razlikuje od javnog obrazovanja, u sklopu kojeg obrazovanje je često identificirano sa individualističkim i društveno-ekonomskim perspektivama. Obrazovanje kao "opće dobro" razmatra kulturne raznolikosti i učešća u društvu. Također, obrazovanje i znanje su globalna dobra, koje čine važan doprinos zajedničkom dobru svih ljudi. "Međunarodni razvoj diskursa često se odnose na obrazovanje, kao i ljudsko pravo i javno dobro. Princip

obrazovanja kao osnovnog ljudskog prava, omogućava ostvarivanje drugih ljudskih prava utemeljenih u međunarodnim okvirima. U tom slučaju uloga države je da osigura poštovanje, ispunjenje i zaštitu prava na obrazovanje. Iza uloge pružanja obrazovanja, država mora garantirati pravo na obrazovanje "(UNESCO 2015 75).

3. Održivost kao izazov

Obrazovanje igra važnu ulogu kod ciljeva za održivi razvoj, koje su donijeli predstavnici međunarodne zajednice. Na otvorenoj radnoj grupi Generalne skupštine UN-a postavljeno je sedamnaest ciljeva, s kojim se nadaju da će postići održivost kao cilj za razvoj čovječanstva. Rio + 20 završni dokument "Budućnost koji želimo" sadrži odluku da se formira radna grupa koja će izraditi popis "Održivost razvojnih ciljeva (SDG)." Ovi ciljevi kreirali su univerzalnu viziju za razvoj čovječanstva u narednih petnaest godina. Oni specifično pojašnjavaju šta se podrazumijeva pod održivošću. Ciljevi održivog razvoja uključuju: 1) suzbijanje siromaštva; 2.) suzbijanje gladi i poticanje održive poljoprivrede; 3) osiguravanje zdravlja i dobrobiti ljudi svih uzrasta; 4) inkluzija i jednakost kvaliteti obrazovanja; 5) energije za sve; 8) ekonomski razvoj za sve; 9) održiva industrijalizacija; 10) smanjenje bogatstva nejednakosti između zemalja; 11) održivi urbani razvoj; 12) ograničavanje potrošnje; 13) borba protiv klimatskih promjena; 14) održivo korištenje okeana; 15) promocija održivog korištenja ekosistema; 16) podrška mirnog i inkluzivnog društava; 17) revitalizacija globalnog partnerstva za održivi razvoj.

Oni, koji su upoznati sa UN-om, znaju da ni jedan od ovih ciljeva zaista nije ništa novo. Ovi ciljevi se ažuriraju još od osnivanja UN-a. Ono što je novo jeste to, da ih je globalna zajednica izglasala i kao ciljeve održivog razvoja. Obrazovanja, obuke i socijalizacije se smatraju ključnim načinom za postizanje tih ciljeva. U globalnom svijetu ciljevi za održivi razvoj s ciljem prevazilaženja problema su vrlo rašireni. Ukoliko bi se održivost realizovala, ne bi bilo siromaštva, gladi, bio bi dobro razvijen zdravstveni sistem i obrazovni sistem, koji ohrabruje sve ljude, na isti način, kroz cjeloživotno učenje.

Ovi ciljevi podsjećaju na velike utopije evropske historije: Platonova Republika (Plato 2000), Tommasoa Campanelle Grad sunca (CAMPANELLA 2008), Thoma Morusa Utopija (MORUS 1964), i još mnogo toga. Utopije, utopijska razmišljanja i utopijske prakse su dugo bile fascinacije u oblasti obrazovanja, ali pitanje je zašto one nisu provedene? Zašto detaljna analiza utopija pokazuje da njihova realizacija nije poželjna? Utopije imaju tendenciju da ograniče raznolikost ljudskog života, u korist krutog društvenog poretka. Danas, željeni razvoj održivosti zahtijeva više raznolikosti nego bilo koja utopija, koja se ranije razvijala. Ukoliko bi se ciljevi održivog razvoja mogli ostvariti, svakako bi bilo potrebno parcijalno ograničenje temeljnih prava. Možda bi tako cilj savršenog društva mogao dovesti, kao kod Horkhajmera i Adorno u "Dijalektici prosvjetiteljstva", u njegovu potpunu suprotnost. (Horkheimer / Adorno 1971).

Da bi se postigao istinska i trajana održivost, fundamentalno se mijenja odnos arhetipske odnos prema sebi i svijetu. Razvoj održive budućnosti podrazumijeva transformaciju kapitalizma i razvoja novih oblika privredne saradnje, čak i do uništenja prirode, u interesu novih oblika suživota između ljudi i svijeta oko njih. Cilj je

da se na prirodni svijet gleda kao na nešto što treba poštovati i njegovati. Još u davna vremena, ljudi su bili sastavni dio svijeta, koji ih okružuje, pa čak i u kasnijim vijekovima, kao u srednjem vijeku, ljudi su smatrali da su dio prirode Božijeg stvaranja i stoga su dostojni poštovanja i obožavanja. Samo u modernim vremenima, s pojavom kapitalizma i kolonijalizma, taj se odnos prema prirodi iz temelja mijenja. Sada se priroda eksploatiše u interesu ljudi i samo ljudi. Prijete klimatske promjene i nedostatak resursa, potrebne su nam fundamentalne promjene u odnosu prema prirodi i svijetu oko nas.

4. Obrazovanje i kultura - referentni okvir 2030

Nove utopijske ideje o održivosti u obrazovanju počele su forumom o svjetskom obrazovanju u Incheonu u Koreji, u maju 2015. godine, na kojem se razgovaralo o deklaraciji i akcionom programu zacrtanih ciljeva 2015-2030. Ovoj konferenciji je prisustvovalo oko 1.500 delegata iz oko 130 zemalja. Među učesnicima su bili generalni sekretar UN-a Ban Ki-moon, generalni direktor UNESCO-a, Irina Bokova, premijer Koreje, predsjednik Svjetske banke, i direktor UNICEF-a. Također, predstavljeni su UNDP, UNFPA, UN Women, UNHCR-a, i mnoge nevladine organizacije iz svih krajeva svijeta. Pored usvajanja Deklaracije, akcioni plan je razmatran i usvojen.

Cilj Deklaracije Incheon je osigurati razvoj obrazovanja u svijetu: "Osigurati inkluzivno i pravedno kvalitetno obrazovanje i promovirati cjeloživotne mogućnosti učenja za sve". Program se temelji na "humanističkim vizijama obrazovanja i razvoja", koji se opet temelji na osnovnim ljudskim pravima i ljudskom dostojanstvu, socijalnoj pravdi, sigurnosti, kulturnoj raznolikosti i zajedničkim odgovornostima. Obrazovanje mora biti viđeno kao javno dobro i osnovno ljudsko pravo; za čiju realizaciju je potrebno da podstiče mir i održivi razvoj (UNESCO 2015.).

U deklaraciji se daje program djelovanja i iznose preporuke za razvoj školskih sistema za 12-godišnjake. Smatra se da osnovno obrazovanja treba biti slobodno i kvalitetno. Osim toga, trebao bi biti obavezan predškolski odgoj i kao i obavezno stručno osposobljavanje. Programi pismenost odraslih se također, preporučuju. Obrazovanje treba biti inkluzivno i jednako. Inkluzija se odnosi, ne samo na uključivanje djece s teškoćama u razvoju nego i na mnogo širi opseg i usmjerena je protiv svih oblika isključivanja i marginalizacije. Ukoliko su svi oblici isključenja sami po sebi isključuju onda je ishod obrazovanja jednakost u obrazovanju. Još mnogo toga treba učiniti za podsticanje socijalizacije, obrazovanja i ekonomskih prava žena i djevojaka. U cilju podsticanja učenja i kreativnosti mladih ljudi, mora se poboljšati kvaliteta obrazovanja. Konačno, važno je da obrazovanje nije ograničeno samo na škole. Stručno osposobljavanje i cjeloživotno učenje se trebaju razvijati, kao i podsticati neformalne načine i modele obrazovanja. Najmanje četiri do šest posto BDP-a, odnosno petnaest do dvadeset posto svih javnih izdataka bi trebao biti potrošen na obrazovanje, što zahtijeva dodatnih dvadeset i pet milijardi dolara godišnje.

"Obrazovanje za održivi razvoj" (ESD) treba se koristiti UNESCO-vim Globalnim akcijskim programom, koji je nastavak programa Dekade UN-a (UNESCO 2014.). U ciljevima za održivi razvoj (ODD), Obrazovanje za održivi razvoj (ESD) se izričito spominje kao podnaslov 4.7. Država će "opremiti sve učenike znanjem i vještinama potrebnim za održivi razvoj". "Obrazovanje za globalno građanstvo" (GCE) je još jedan

program, koji se mora ojačati. Dodatni zahtjevi uključuju još i obrazovanje za ljudska prava, obrazovanje za mir i interkulturalno učenje, podsticanje tolerancije i demokracije (Wintersteiner et al, 2014.).

Ova vizija inkluzivnog, pravedanog, kvalitetnog i cjeloživotnog obrazovanja daje referentni okvir obrazovanje, koje je međunarodna zajednica dogovorila u Incheonu. U odnosu na ranije napore, ovaj razvoj je korak naprijed. To se odnosi na napredak, čak i ako se ne ostvari napredak na udaljenim lokacijama ili se ciljevi ne mogu se ostvariti u narednim godinama. Druga primjedba je: Zar to nije vizija i "veliki narativ", koji je François Lyotard (1979), tvrdio i prikrijavao činjenicu da se u principu ovi ciljevi ne mogu sprovesti? Umjesto toga, takve vizije pružaju stepen "zadovoljstva". To ukazuje na to da se međunarodna zajednica poboljšala uz prethodne napore kako bi se mogli ostvariti ciljevi za održivu budućnost. Univerzalni karakter ove izjave, međutim, krije neke poteškoće koje i dalje kočće praktičan rad na provođenju reformi. Razvoj plana i programa akcije je jedna stvar, ali realizacija donosi značajne poteškoće.

5. Zaključak

UNESCO-v rad se odvija u jeku napetosti između univerzalnosti i raznolikosti. To je vrijedi za teoriju i praksu u oblasti kulture i obrazovanja. S obzirom na pojave u globaliziranom svijetu, javljaju se potrebe novih interdisciplinarnih ili transdisciplinarnih, interkulturalnih ili transkulturalnih istraživanja. U mnogim oblastima rada UNESCO nudi inovativna rješenja za složene probleme. U konceptualizaciji dosadašnjih problema, duboke su kulturne razlike postoje, ali se mora pronaći zajednički jezik putem dijaloga, čak i ako ne i uvijek bez sukoba. U područjima gdje se kulturne vrijednosti uveliko razlikuju, postoje naročito velike poteškoće, (UNESCO 2009. godine; Njemačka UNESCO komisija 2009) stoga, interdisciplinarna i interkulturalna istraživanja o antropološkim temeljima obrazovanja, obuke i socijalizacije u UNESCO-u igraju važnu ulogu u jačanju komplementarnih perspektiva i međusobne saradnje. (WULF 2013A; WULF 2014.).

Literatura

BOCK HORST; HILDEBARD / PURE WHITE WALL; VANESSA ISABELLE / ZACHARIAS, WOLFGANG (ed.) (2012): Manual Arts Education. Munich.

CAMPANELLA, TOMMASIO. (2008): The Sunshine State. Idea of a philosophical community. Stuttgart.

GERMAN UNESCO COMMISSION (2009): Shaping Cultural Diversity. Bonn.

GERMAN UNESCO COMMISSION in cooperation with Aktion Mensch (2014): guidelines on inclusion education policy. Bonn.

EDUCATION FOR ALL GLOBAL MONITORING REPORT 2007 (2006): Strong foundations. Paris.

EDUCATION FOR ALL GLOBAL MONITORING REPORT 2008 (2007): Education for All by 2015. Will we make it? Paris.

- EDUCATION FOR ALL GLOBAL MONITORING REPORT 2013 (4) Teaching and Learning: Achieving quality for all (2014). Paris.
- GIL, ISABEL Capeloa / WULF, CRISTOPH (2015) (ed.): Hazardous Future. Disaster, Representation and the Assessment of Risk: Berlin.
- LYOTARD, JEAN-FRANCOIS. (1979): La condition postmodern. Rapport sur le savoir. Paris.
- MORUS, THOMAS (1964): Utopia, trans. v. Ritter, G. Stuttgart.
- PLATO: The State. Politeia (2000), ed. v. Szlezák, Th., A .. Dusseldorf / Zurich.
- UN DECADE of EDUCATION for SUSTAINABLE DEVELOPMENT 2005-2014 DESD <http://www.desd.org/index.html>
- UNESCO (1972): Learning to be. Paris.
- UNESCO (1996): Learning. The treasure within. Paris.
- UNESCO WORLD REPORT (2009): Investing in Cultural Diversity and Intercultural Dialogue. Paris.
- UNESCO (2014): Roadmap for Implementing the Global Action Programme on Education for Sustainable Development. Paris.
- UNESCO (2015): Rethinking education. Towards a global common good? Paris.
- WIERSING, ROLF. (2014): Vocational Inclusion. In: Review of Education 2014 (4). Focus: Including education, ed. v. Christoph Wulf and Hans-Günther Roßbach, 601-623.
- WINTERSTEINER, WERNER / GROB AUER, HEIDI / DIEN DORFER, GERTRAUD / Reitmair JUAREZ, SUSANNE (2014): Global Citizenship Education. Civic Education for the global society. Vienna.
- WULF (2013A): Anthropology. A Continental Perspective. Chicago.
- WULF, CHRISTOPH (2013B): The mystery of the human. Paderborn u. Munich.
- WULF, CHRISTOPH (2014): Pictures of people. Imaginäre und performative Grundlagen der Kultur. Bielefeld.
- ZEITSCHRIFT FÜR ERZIEHUNGSWISSENSCHAFT 2014 (4). Schwerpunkt: Inklusive Schulbildung, hrsg. v. Christoph Wulf und Hans-Günther Roßbach.

Bilješka o autoru:

Christoph Wulf je profesor antropologije i obrazovanja, član interdisciplinarnog Centra za historijske antropologije, posebnog istraživačkog prostora "kulture performansi", "jezika emocija", centara izvrsnosti, te o" Interart / Inter Art studije "diplomskom i poslijediplomskom studiju na Slobodnom univerzitetu u Berlinu. Njegove knjige su

---

prevedene na više od 15 jezika. On je potpredsjednik njemačke komisije za UNESCO. Područja rada: historijsko-kulturne antropologija, pedagoške antropologije, estetike i interkulturalnog obrazovanja, performativnosti i obreda istraživanja, emocija, mimezisa i mašte.

Prevod: Minela Kerla

The preceding text is copyright of the author and/or translator and is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported License.